

ФЕНОМЕН ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Рибалко-Рак Л.А., Бойко Г. С.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»,

м. Полтава

Постійна увага до феномену економіки знань протягом тривалого часу і на сьогодні не вичерпала кількості актуальних досліджень із проблеми, що потребують ґрунтовних наукових розробок. Це зумовлено постійним інтересом до пошуку напрямів подальшого розвитку держави, зокрема за рахунок вивчення, адаптації і впровадження досвіду формування та розбудови економіки, що базується на знаннях, економічно розвинутими країнами світу.

Прискорення темпів розвитку науково-технічного прогресу і підвищення рівня продуктивності праці у розвинених країнах світу на перетині ХХ–ХХІ століть викликало формування якісно нової економіки – економіки знань (knowledge – based economy). В науці та практиці знайшла поширення значна кількість близьких за змістом понять. Зокрема, серед відповідників англійськомовного походження використовують здебільшого «knowledge economy», «new economy» (нова економіка), «knowledge-based economy» (економіка, що базується на знаннях), «knowledge-intensive industries» (індустрія інтенсивних знань) тощо. Близькими поняттями є інноваційна економіка, суспільство знань, інформаційна економіка, інформаційне суспільство, високотехнологічна цивілізація, постіндустріальне суспільство, суспільство навчання упродовж життя, цифрове суспільство, суспільство мережевого інтелекту, глобальне суспільство тощо.

Тенденції розвитку світової економіки свідчать про неможливість іншого напрямку розвитку держав, а ніж формування економіки, заснованої на знаннях. В Україні система вищої освіти має давню історію становлення та розвитку. Серед наукових установ ключовою є діяльність Національної академії наук України та галузевих академій наук. Проте, розгалужена система установ і організацій вищої освіти, інститутів Національної академії наук України і галузевих академій наук не є ефективною та вимагає термінових реформ. Саме, вища школа, з її потенціалом та резервами, повинна стати рушійною силою переходу країни на інноваційний шлях розвитку. Лише людські ресурси і якісна освіта спроможні забезпечити економічне зростання країни і її перехід на нові рівні економічного, технологічного і соціального розвитку.

Вище наведене свідчить про набуття особливого статусу сферою освіти, де виробляються та поширюються знання, і вимагає трансформації ВНЗ, що є інструментом продукування людських ресурсів для управління економікою знань. Тому питання удосконалення процесів управління і розвитку ВНЗ є особливо актуальними.